

פרוטוקול מס' 242

מישיבת ועדת הכספים
יום א', י"א בניסן חשל"ה - 23.3.75, שעה 9.00

נכחו:

- חברי הוועדה:
- י. קרגמן - היו"ר
  - ע. אמוראי
  - ש. ארליך
  - י. בדר
  - צ. גרשוני
  - מ. ורטמן
  - א. מלמד
  - י. פלומין
  - ח. קורפו
  - ד. קורן
  - א. רובין
  - ע. פיינרמן

- מוזמנים:
- פרופ' א. ידין - משרד המשפטים
  - א. אגמון - מנכ"ל משרד האוצר
  - י. סלמן - רשות החברות, משרד האוצר
  - ח. שטסל - החשב הכללי, משרד האוצר
  - א. קסוטו - היועץ המשפטי למשרד האוצר
  - י. דרורי - משרד האוצר

יועץ כלכלי לוועדה: א.נ. פלוג

רשמה: צ. ספרן

סדר היום: חוק החברות הממשלתיות, חשל"ה-1975.

אני פוחח את הישיבה.

היו"ר י. קרגמן:

חוק החברות הממשלתיות, תשל"ג-1973

סעיף 40:

יש הצעה שהמנכ"ל יחמנה כפי שהחלטנו לגבי מינוי יושב-ראש הדירקטוריון בסעיף 27.

פרופ' א. ידין:
פירוש הדבר שהדירקטוריון ימנה את המנכ"ל באישור השר הממונה, זולת אם הממשלה מצאה צורך למנות אותו במקרה מסויים.

אם הצעה זו מחקבלת אין צורך בסעיף קטן (ב).

הוחלט: למחוק סעיף קטן (ב)

י. בדר:
אני מציע למחוק את המלים "לפי סעיף 7".

הוחלט: למחוק בסעיף קטן (א) את המלים "לפי סעיף 7".

פרופ' א. ידין:
ישנה חוספת לסעיף זה האומרת: "שר או חבר הכנסת לא יחמנו מנהל כללי בחברה ממשלתית".

א. רונן:
אני הצעתי זאת, כי אחרת אפשר לעקוף את ההוראה שחבר הכנסת לא יכול להיות יושב-ראש הדירקטוריון על ידי כך שימנו חבר הכנסת כמנכ"ל. לגבי שר זה ברור.

י. קרגמן:
והבר-כנסת יכול להיות מנכ"ל? א. רונן: כן.

א. רונן:
האם בחוק המדינה יש הוראה המונעת מעובדי מבקר המדינה להיות חברי דירקטוריון? אם אין, צריך להכניס זאת.

פרופ' א. ידין:
חשאיך את זה למבקר המדינה. י. סלמן: לא הייתי מציע לנגוע במבקר המדינה בצורה עקיפה.

א. רונן:
האם עובדי רשות החברות או מנהל הרשות יכולים להיות דירקטורים?

פרופ' א. ידין:
כבר אמרנו שאינם יכולים להיות.

הוחלט: לאשר את החוספת: "שר או חבר הכנסת לא יחמנו מנהל כללי בחברה ממשלתית".

סעיף 41:

ד. קורן:
האם יהיו מועמדים לניהול חברות כשדורשים הצהרות כאלה?

היו"ר י. קרגמן:
הצהרה כזאת היחה קיימת גם קודם.

י. בדר:
לגבי עובד מדינה, שחייב בהצהרה כזאת, ישנן הוראות מיוחדות הבאות לשמור הוראה של שמירה סודיות גם במקרה זה. ואילו כאן ההצהרה צריכה להיות פומבית. אולי כדאי להכניס

היו"ר י. קרגמן:
כתוב: "בדרך ובצורה שנקבעו בחקנות". שם אפשר יהיה לקבוע אם ההצהרה פומבית או לא.

יצהיר, פירושו בפומבי.

ד. קורן:

לא. גם עובד מדינה מצהיר, אבל הוא מצהיר בהודעה שאינה מתפרסמת בפומבי.

היו"ר י. קרגמן:

אפשר לכחוב - "ימסור הצהרה", אחרת החקנות לא יכולות להתייחס לשמירת

י. בדר:

סודיות.

אין בזה נפקא מיניה.

פרופ' א. ידין:

בתקנות ייקבע שהצהרה תינתן בכתב וחה סודית.

א. אגמון:

הוחלט: לאשר את סעיף 41.

סעיף 42:

בסיפה צריך להוסיף את המלים - "ובמסגרת החלטות הדירקטוריון".

י. סלמן:

הוחלט: לאשר את סעיף 42 בכפוף לחיקון הבא: בסיפה חוסף הפיסקה - "ובמסגרת החלטות הדירקטוריון".

סעיף 43:

אני מציע לקבל את הנוסח של סעיף קטן (א) לפי הנוסח הלבן וכן את סעיף קטן

היו"ר י. קרגמן:

(ב)

הוחלט: לאשר את סעיף 43 בהתאם לנוסח הלבן.

סעיף 44:

כל כמה זמן צריכה להחקיים ישיבת הדירקטוריון?

צ. גרשוני:

יש סעיף לגבי פעולת הדירקטוריון הקובע שהדירקטוריון חייב לקיים ישיבות אחת לחודשיים לכל הפחות, אלא אם השר הממונה, בהחייצות עם הושות, קבע אחרת.

י. סלמן:

צריך לקבל את אלטרנטיבה א' בנוסח הלבן ללא המלים "ללא דיחוי".

היו"ר י. קרגמן:

הוחלט: לאשר את אלטרנטיבה א' בכפוף לחיקון הבא: המלים "ללא דיחוי" ימחקו.

צריך למחוק גם את המלים "לפי סעיף 35(א)".

י. בדר:

מחקנו אותן.

היו"ר י. קרגמן:

בנוסח הלבן יש חוספת לסעיף: "המנהל הכללי ימסור לדירקטוריון דיווח על הפעילות השוטפת של החברה במודעים שקבע לכך הדירקטוריון".

מ. ורטמן:

מובן מאליו, ואני בעד זה שנקבל אלטרנטיבה זו.

היו"ר י. קרגמן:

הוחלט: לאשר את אלטרנטיבה א' כחוספת סעיף קטן (א) לסעיף 44.

סעיף 45:

מוצע שבכל מקום בו מופיע הפועל "לפטור" ידובר על העבירה מכהונה.

י. סלמן:

לדוגמה: במקום "הממשלה פיטרה אותו" יבוא "הממשלה העבירה אותו מכהונתו".

הניסוח של סעיף קטן (1) אינו טוב,
כי צריך גם לקבל את ההחלטות של

צ. גרשוני:

המנהל הכללי.

האם הוא צריך זמן של 48 שעות כמו
חבר-כנסת?

ש. ארליך:

יש מקרים שבהם צריך 48 שעות. הוא
לא יכול להגיש כתב התפטרות וכבר

צ. גרשוני:

לעזוב הכל.

סעיף קטן (ב) עונה על כך.

א. קוטו:

הוחלט: לאשר את סעיף 45 בכפוף לחיקון הבא:
במקום פיסורים יבוא - העבדה מכהונה.

יוסף הסעיף הקטן שבנוסח הלבן.

סעיף 46:

לא רצו להשחמש במושג "קלון"
ולכן באו שחי האלטרנטיבות שבנוסח

י. סלמן:

הלבן.

באלטרנטיבה א' כדאי למחוק את
המלה "רציני".

היו"ר י. קרגמן:

צריך להוסיף לסעיף זה גם את הפיסקה
שהוספנו בסעיף 45: "פקעה כהונת
שיחמנה מנהל כללי לפי הוראות סעיף 40".

מ. ורטמן:

יש הצעה למחוק סעיף קטן (ב), כי
הוא לא שייך לחוק זה.

פרופ' א. ידין:

יכולה להיות אפשרות שחוק החברות
הממשלחיות אינו מטפל בנושא של
צריכים לקבוע כללים.

י. סלמן:

השעיה, אבל אם הוא מטפל בנושא זה,

אני מציע להשאיר זאת לדיסקרציה
של הדיקטוריון.

ש. ארליך:

כלומר, אתה מציע למחוק את סעיף קטן
(ב).

היו"ר י. קרגמן:

הוחלט: לאשר את סעיף 46 בכפוף לחיקונים הבאים:
סעיף קטן (א) יהיה לפי אלטרנטיבה א'
שבנוסח הלבן, שממנה חמק המלה "רציני".

סעיף קטן (ב) יימחק.

יוסף הסעיף הקטן שהוסף גם בסעיף 45.

סעיף 47:

הנוסח אינו טוב. מה זה - "הקימה
הממשלה"?

ש. ארליך:

יש לנסח את סעיף קטן (א) בצורה
חיובית: חברה ממשלחית חמנה רואה

היו"ר י. קרגמן:

חשובן לאחר שקיבלה על כך אישור.

בוועדה היו הצעות להעביר ענין זה
של הוועדה לחקנות ולהתייעצות של
אני מציע שזה יהיה באישור הוועדה.

פרופ' א. ידין:

ואז משאירים את האופציה לממשלה:
או שתהיה ועדה מייצעת או שלא תהיה.

י. סלמן:

אם מקבלים הצעה זו לא צריך את סעיפים קטנים (ב) ו-(ג).

צריך לומר שחבר-כנסת לא יכול להיות
רואה חשבון של חברה ממשלתית.

ח. קורפו:

בנוסף הלבן מוצע להוסיף סעיף קטן:
"חבר הכנסת לא יתמנה רואה חשבון

י. סלמן:

בחברה ממשלתית".

לסעיף קטן (ב) אני מציע את אלטרנטיבה
א. הייתי רוצה לשמוע דעתכם על

היו"ר י. קרגמן:

אלטרנטיבה ג'.

צריך לחוקק בה את סעיף קטן (ד), כי
אינני רוצה להגביל את התקופה. אם

ש. ארליך:

רואה חשבון שנחמנה על ידי הדירקטוריון מכיר את החברה ופועל לשביעות רצונה
של מועצת המנהלים, מדוע צריך להגביל אותו?

ע. אמוראי:

שביעות רצון זו היא הנוחנת.

אם קורה משהו, ממילא רואה החשבון
מסתלק. אבל אם הוא טוב, למה להגביל

ש. ארליך:

אותו?

אשר לחברי-כנסת: אני נגד נעילה דלחות
בפני חברי-כנסת שהם רואי חשבון או

עורכי דין. אם יש רואה חשבון שהוא שותף עם עוד שלושה-ארבעה רואי חשבון
והם מטפלים בחברה ממשלתית, מדוע עליו להפסיד חברה זו כאשר הוא נבחר
כחבר-הכנסת?

היו"ר י. קרגמן:

מדוע חבר-כנסת לא יכול להיות יושב-ראש
הדירקטוריון?

ש. ארליך:

זה משהו אחר. מה יכול לעשות רואה חשבון?

הוא צריך לעשות דברים ישרים, וראינו
חברות בהם רואי החשבון לא עשו דברים
ישרים. בחברה ממשלתית יש ענין של מאזן, דיונים, ביקורת של מבקר המדינה.

היו"ר י. קרגמן:

יש גם הקצבות כספיים, יש גם ערבויות.

ח. קורפו:

בפרקטיקה שלי בוועדת הכספים לא נחקלתי
בכך שלרואה החשבון יש קשר עם ערבויות.
אם רואה החשבון יהיה חבר-כנסת, זה יחייב אותו לביקורת כפולה ומכופלת.

ש. ארליך:

אני בעד החלפת רואי חשבון אחרי תקופה
מסויימת, מאותה סיבה שמחליפים שגרירים,
ולו הטובים ביותר, אחרי זמן מסויים, משום שלאחר כמה שנות כהונה השגריר
מאמץ לעצמו את הדעות השוררות בבירה בה הוא מכהן.

י. בדר:

שגריר אינו רואה חשבון.

ש. ארליך:

לגבי רואה חשבון חשוב עוד יותר שלא
יראה את עצמו כבן-בית. הייתי אומר, שמי
שלא יכול להיות דירקטור בחברה לא יכול להיות גם רואה חשבון. לכן שר,
חבר הכנסת ומי שפשט את הרגל אינו יכול להיות רואה חשבון.

י. בדר:

אפשר לקבל את הנימוק שהעלה חבר-הכנסת
בדר ביחס לחילופין, אבל לא זה הנימוק
העומד מאחורי הצורך בחילופין, מאחורי החילופין עומדת תביעה מקצועית:
החברות הממשלתיות מעסיקות מספר מועט של עורכי דין ורואי חשבון, שהם החולשים
למעשה על כל הנושא. מן הנכון להחליף אותם לאחר שתי תקופות, משום שיש עוד
משרדי רואי חשבון שאינם נופלים ביעילותם מאלה שכבר מועסקים על ידי החברות.

ח. קורפו:

אשר לחברי-כנסת: אני רואה את הענין
מנקודת מוצא עסקית. החברות בכנסת מקנה לאותם רואי חשבון יתרון על חבריהם
למקצוע. כאשר עורך-דין הוא חבר-כנסת, הקליינטורה שלו מובטחת יותר משל
עורך-דין שאינו חבר-כנסת. מן הנסיון אני יודע שהליקוים הגדולים ביותר
נבעו מכך שלא בדקו הרבה עיסקות, כי מאחריהן עמד עורך-דין מפורסם ונודע.
לכן צריך לנקוט ככלל: חבר-כנסת אינו יכול להיות לא חבר דירקטוריון, לא
יועץ משפטי ולא רואה חשבון של חברה ממשלתית.

ע. פיינרמן:
 באשר לאפשרות שחבר-כנסת יחמנה או לא יחמנה רואה חשבון בחברה ממשלחית: עמדנו בפני החקפה לא קלה מצד גורמים שונים - הן מצד מנהלי חברות וחברי דירקטוריונים והן מצד חברי כנסת המכהנים כחברים בדירקטוריונים או כיושבי-ראש של חברות - בנושא זה ונשארו בדעתנו שיש למנוע חברי-כנסת מלהיות חברים בדירקטוריון. חפישה זו מחייבת אותנו להחיל כלל זה עד הסוף בכל המערכות, גם לגבי רואי חשבון, גם לגבי עורכי דין.

צ. גרשוני:
 גם אני תומך בכך שחבר-כנסת לא יכול להיות עורך-דין או רואה חשבון של

חברה ממשלחית.

י. פלומין:
 אין לי חברה ממשלחית כך שאני נטול פניות אישיות. בזמן באחרון חרשתי את השטח בענין זה, כי ידעתי שיעלה בדיוני הוועדה. התייעצתי עם שר המשפטים וגם עם עמיתי בשני המקצועות והדעה בחוגי המקצוע היא שהשאלה צריכה להיות מוסדרת על ידי הרואה אחיקה מקצועית ולא על ידי החוק. היו המלצות ועדת אונא והמלצות אחרות ועד היום אין שום הבדל מבחינת הקונספציה בין עורכי דין ורואי חשבון לגבי שני המקצועות. אותו הדין שנקבע לגבי עורכי-דין, יחול גם לגבי רואי חשבון.

לדעתי השאלה היא אחרת וזו שאלה של כמות. אם לרואה חשבון - גם אם הוא חבר-כנסת - חברה ממשלחית אחת או שתיים, זה לא יכול להיות רע, כי אל נשכח שהמגמה היום היא לפצל את חלוקת העבודה בין המשרדים השונים גם בראיית חשבון וגם בעריכת דין. אינני חושב שזה משמעותי אם לרואה חשבון או לעורך דין יש שתיים-שלוש חברות ממשלחיות, גם אם הוא חבר-כנסת, כאשר היום המצב הוא כזה שארבעה-חמישה רואי חשבון מנהלים את רובה של הפרקטיקה, והוא הדין לגבי עריכת דין. יש משרדים של רואי חשבון שהם בנויים על חברות ממשלחיות או על חברה ממשלחית גדולה מאד ואז אני מסכים שרואה החשבון אינו יכול להיות חבר-כנסת, אבל כאשר אנחנו רוצים להכניס לכנסת את הטובים ביותר שביין רואי החשבון ועורכי הדין, אינני רוצה שנוחק אותם בדרך של אלימינציה על ידי כך שנעמיד אותם בפני ברירה. מי הם בדרך כלל רואי החשבון הטובים - אלה שבפירמות הגדולות, והוא הדין לגבי עורכי דין. בדרך הטבע החברות הממשלחיות הולכות לחברות הגדולות שיכולות לספק להן מגוון של שירותים, שאותם הן לא יכולות לקבל מפירמות קטנות. על ידי כך שאנחנו מעמידים בפני עורכי הדין ורואי החשבון את הברירה, אנחנו עושים אלימינציה של המובחרים במקצוע בגלל דבר שאפשר לפתור אותו בהוראה האומרת, שרואה חשבון לא יכהן ביותר משתי חברות ממשלחיות.

צ. גרשוני: למה זה לא בוצע עד עכשיו?

י. פלומין: האם זה הדבר היחיד שלא בוצע עד עכשיו במדינה שלנו?

פרופ' א. ידין:
 השאלה שעורר חבר-הכנסת פלומין, אם חבר-כנסת יכול להמשיך במשרתו כעורך-חברות של אחיקה מקצועית ופתרו אותה לגבי שאלה אבל כאן השאלה היא אחרת: האם בחברה ממשלחית על כך צריכה הוועדה להחליט.

אני מבין שאנחנו מפשטים את סעיף 47 וקובעים שהמינוי יהיה באישור הרשות; אבל צריך להשאיר את הסעיף המאפשר לשו האוצר או לשו אחר להחקיין חקנוח גם בנוגע לחלוקת העבודה בין אנשי המקצוע.

היו"ר י. קרגמן: זה לא שייך לחוק זה. הוקמה ועדה והדבר הובטח.

פרופ' א. ידין: אבל אנחנו רוצים את המסגרת החתיקתית, כדי להסדיר את הדבר.

היו"ר י. קרגמן: לפנינו שאלה עקרונית: אמרנו שחבר הכנסת אינו יכול להיות חבר דירקטוריון של חברה ממשלחית. מדוע יכול חבר הכנסת להיות רואה חשבון של חברה ממשלחית?

ההבדל עצום: הדירקטוריון הוא חלק
מן החברה, ואילו רואה החשבון נוחן

י. פלומין:

שירותים לחברה כגורם חיצוני.

נניח שוועדת הכספים ממונה על
המאזנים ועל הביקורת של חברה ממשלתית
מסויימת, ובוועדת הכספים חבר כנסת
מכיוון שהוא רואה החשבון של החברה, שחתם על המאזן, אין לו כבר מה
להגיד כזרוע מבקרת ומפקחת.

היו"ר י. קרגמן:

אני מסכים עם חבר-הכנסת פלומין
שחוק שבעקבותיו צריך הפולמנט לוותר
על כמה אנשים שהיו יכולים לתרום לעבודת
הפולמנטרית, הוא חוק קשה מאד,
אבל יש עוד אנשים שמוותרים. יש עוד אנשים שצריכים לבחור בין פעילות
בצבא, בבית-המשפט, בניהול חברה ממשלתית ובין חברות בכנסת. לדעתי העקרון
שצריך להנחות אוחנו הוא, שחברות ממשלתיות הן חלק מן הרושות המבצעת
ולא חלק מן הרושות המחוקקת, ורואה חשבון או יועץ משפטי הוא פונקציונר
והוא חלק מן המערכת המבצעת. אני רוצה למנוע מצבים כאלה שחבר-הכנסת
יהיה גם בצד זה של השולחן וגם בצד האחר שלו.

א. רונן:

צדק פרופ' ידין שבשלב זה עלינו
לדבר רק על רואי חשבון ועורכי דין
בחברות ממשלתיות, ואם הוויכוח נסב על שטח רחב יותר הרי זה בגלל שהבעיה
של עורכי דין ורואי חשבון שהם חברי כנסת גם מחוץ לחתום הזה אומרת
דו-שני. לדעתי אין זה בא בחשבון שחבר-כנסת יכהן כעורך-דין או רואה חשבון
של חברה ממשלתית, משום שכוחו של חבר-כנסת, מבחינת השפעתו הציבורית,
הוא גדול.

צ. גרשוני:

לו חבר כנסת היה ממלא תפקיד של
רואה חשבון באיזו שהיא חברה, אסור
היה לו לקבל שכר לפי חוק שכר חברי כנסת.

י. בדר:

פרופ' א. ידין:
משכורת - אסור לו; שכר - מותר לו.

פרופ' א. ידין:

היו"ר י. קרגמן:
שכר ומשכורת הם אוחו הדבר.

היו"ר י. קרגמן:

י. בדר:
דבר נוסף: בזמנו מינה לו אשכול
המנוח, בהיותו שר אוצר, יועץ שהוא
חבר-כנסת. התנגדתי לכך, אשכול החייעץ, והעצה המשפטית היחה שחבר-כנסת
אינו יכול למלא שום תפקיד, מלבד תפקיד של סגן שר.

י. בדר:

היו"ר י. קרגמן:
אשר לסעיף קטן (ד) באלטרנטיבה ג'
נכון שרואה חשבון יתמנה לתקופה
של ארבע שנים, אבל נאמר בהמשך שאפשר לחדש את מינויו לתקופה נוספת.

היו"ר י. קרגמן:

א. רונן:
אבל כתוב: "לתקופה נוספת אחת בלבד",
כלומר, שמכסימום הוא יכול לכהן
כרואה חשבון שמונה שנים, ולכך מתנגד חבר-הכנסת ארליך.

א. רונן:

א. אגמון:
לסעיף 47(ב) שלוש אלטרנטיבות.
אנחנו חומכים באלטרנטיבה א' מן
הנימוקים שאמר חבר-הכנסת ארליך. מספיק גזירות גזרנו על החברות הממשלתיות
כמעט בכל סעיף וסעיף ובכל זאת לא צריך לשכוח שחברה ממשלתית צריכה
לפעול כחברה עסקית. סוף כל סוף חברה ממשלתית מוגדרת כחברה שלממשלה
יש בה 50% ומעלה, ועלינו לשאול את עצמנו מי יהיה מעוניין להיות שותף
ל-50% אלה אם הקונקורנטים יהיו פטורים מכל הגזירות שגזרנו על חברה
ממשלתית? איזה רואה חשבון טוב ירצה ללכת לחברה ממשלתית אם ידע שמכסימום
יחזיקו אותו שם שמונה שנים בעוד שבחברה שאינה ממשלתית יחזיקו אותו
לכל ימי חייו?

א. אגמון:

ומה זה "לא יותר משתי חברות ממשלתיות"?
גם בממשלה נעשו צעדים לא להביא למונופול יחידה, ובאלטרנטיבה א' נאמר
שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבע בחקנות כללים בדבר דרכי
המינוי של רואה חשבון לחברה ממשלתית". דבר זה נוחן לנו אפשרות לפעול
וגם נוחן לנו אפשרות לבוא לוועדת הכספים ולבקש אישור לאחר שייקבעו
הקריטריונים. אל תכניסו אוחנו למיסת סדום.

י. סלמן:

מה שמוצע פה מגביל למעשה אותנו
ונאח החברה לגבי מינוי של רואה
חשבון. רואה חשבון שמחמנה צריך לקבל כל שנה אישור מחדש על ידי האסיפה
הכללית, אבל אם כחוב פה שרואה חשבון המחמנה כאמור יחמנה לחקופה של
ארבע שנים, הרי שזה מגביל את החברה בכך שאינה יכולה להחליף, על ידי
האסיפה הכללית, את רואה החשבון. מסיבה זו אני מציע להסתפק בשלושה
סעיפי משנה לגבי סעיף 47: סעיף אחד - מינוי רואה חשבון באישור הוועדה;
סעיף שני - יוחקנו חקנות על ידי שר האוצר לגבי חלוקה צודקת באישור
ועדת הכספים; סעיף שלישי - חבר-כנסת לא יהיה רואה חשבון של חברה
ממשלחית.

היו"ר י. קרגמן:

אני מוכן לקבל הצעה זו.

א. רוני:

מהו הסעיף המוצע לחקנות?

א. אגמון:

הוא מופיע כאלטרנטיבה א' לסעיף קטן
47(ב): "שר האוצר, באישור ועדת
הכספים של הכנסת, יקבע בחקנות כללים בדבר דרכי המינוי של רואה חשבון
לחברה ממשלחית, ובדבר החנאים והכישורים הנדרשים לשם מינוי כאמור
לרבות דרך חלוקה המינויים בין רואי החשבון הכשירים לכך".

א. רוני:

אני מוכן לוותר על סעיף קטן(ד)
אם יוסיפו לכך: "וחקופה כהונחתם".

היו"ר י. קרגמן:

בסדר.

ח. קורפו:

למה לא להכניס את המגבלה של מספר
החברות?

י. סלמן:

אנחנו מקפידים בחלוקה צודקת של
החברות גם לגבי עורכי דין וגם לגבי
רואי חשבון. אני יכול להופיע בוועדה זאת בישיבה מיוחדת ולדווח לה
על תוצאות הפעילות לגבי חלוקה צודקת יותר. לגבי עורכי-דין, למשל, כאשר
החלנו בפעילות זאת היו פירמות שהיו להן 15-16 חברות. עכשיו אין כמעט
פירמה שיש לה יותר מ-3 חברות.

ח. קורפו:

להערת חבר-הכנסת קורפו: יש פירמות
שבהן עובדים 26-30 רואי חשבון בפירמה אחת, בעוד שפירמה שניה מחזיקה
רואה חשבון אחד או שניים. השאלה אם אתה יכול לקבוע לפירמה, שמעסיקה
30 רואי חשבון, מה שאחזק קובע לפירמה שמעסיקה רואה חשבון אחד.

היו"ר י. קרגמן:

היקף המשרד הוא פועל יוצא מהיקף
העבודה.

ח. קורפו:

אני מציע לקבל את הצעת סלמן בתיקון
שהוסיף חבר-הכנסת רוני.

פרופ' א. ידין:

בחוספת הגבלת מספר החברות.

י. פלומין:

מועצת רואי החשבון היא בפיקוח שר
המשפטים. האם לא צריך שהחקנות
חשונה במשותף על ידי שר האוצר ושר המשפטים?

א. אגמון:

מסכים.

ח. קורפו:

לחוספת שהציע חבר-הכנסת רוני אני
מציע להוסיף: והגבלת מספר החברות.

וגם זה יהיה בחקנות.

היו"ר י. קרגמן:

כאשר יובאו החקנות לאישור ועדת
הכספים תוכל לומר אם תהיה חברה
אחת או יהיו שתי חברות. אפשר להוסיף - "ומספר החברות" במקום הצעתך -
"הגבלת מספר החברות".

ח. קורפו:

אני מסכים.

הוחלט: לאשר את סעיף 47 בכפוף לתיקונים הבאים:

במקום סעיף קטן (א) בנוסח הכחול יבוא:
" (א) חברה ממשלתית תמנה רואה חשבון באישור הרשות".

סעיפים קטנים (ב) ו (ג) בנוסח הכחול יימחקו.
ושר המשפטים

סעיף קטן (ב) ינוסח כדלהלן: "שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסה, יקבעו בתקנות כללים בדבר דרכי המינוי של רואה חשבון לחברה ממשלתית, בדבר התנאים והכישורים הנדרשים לשם מינוי כאמור לרבות דרך חלוקת המינויים בין רואי החשבון הכשירים לכך, תקופת כהונתם ומספר החברות".

הוספת סעיף קטן (ג): "חבר הכנסת לא יתמנה רואה חשבון בחברה ממשלתית".

הסתייגות לחבר-הכנסת פלומין לגבי הוספת סעיף קטן (ג).

סעיף 48:

מכיוון שהממונה על חוק מועצת רואי החשבון הוא שר המשפטים, נקבע שזה

י. סלמן:

יהיה השר.

לא. האם שר המשפטים הוא שיקבע מדיניות השכר? הקובע הוא שר האוצר, בהתייעצות

היו"ר י. קרגמן:

עם שר המשפטים.

הוחלט: לאשר את סעיף 48 בנוסח הבא:
" שר האוצר, בהתייעצות עם שר המשפטים, יקבע כללים בדבר שכרם של רואי חשבון בחברות ממשלתיות".

סעיף 49:

בישיבה הקודמת הוצע להוסיף שעליו לדווח גם למבקר המדינה.

י. סלמן:

הוצאנו את מבקר המדינה, כי ממילא צריך כל דו"ח ללכת למבקר המדינה.

היו"ר י. קרגמן:

מה זאת אומרת - "לערוך בחברה ביקורת

מיוחדת ולדווח להם על חוצאותיה?"

לפי דרישה. בנוסח הלבן כתוב: "הכל לפי דרישתם". באותו נוסח הוסיפו שיש

י. סלמן:

לדווח גם למבקר המדינה ולדירקטוריון.

אם הממשלה מבקשת דו"ח על פעולות הדירקטוריון, למה צריך להעביר אותו

י. פלומין:

גם לדירקטוריון? על ידי כך מגבילים את רואה החשבון בדו"ח שהוא מוסר על הדירקטוריון.

האם אתה רוצה שהדירקטוריון לא יידע מהדו"ח שרואה החשבון - הנבחר על ידי

היו"ר י. קרגמן:

הדירקטוריון והמאשר אותו - מוסר לשר כאשר נחבקש? ואיך הדירקטוריון יתגונן?

זו לא שאלה של רואה החשבון והדירקטוריון.

י. פלומין:

דבר שני: אנחנו קובעים כללים לקביעת שכר של רואה חשבון, אבל אם מטילים עליו חובות מיוחדות צריך להגדיר שיהיה זכאי לשכר עבור זה.

התקנות יכולות להתייחס גם לבדיקות מיוחדות.

פרופ' א. ידין:

י. בדר:
לפי פקודת החברות חובה על רואה החשבון למסור דו"ח, ובזה איננו נוגעים. מכיוון שכאן מדובר בחברה ממשלתית, יש סמכויות נוספות לדרוש דו"ח לשר ולרשות וזה מוצדק.

ח. קורפו:
בסעיף 23 מטילים אותה חובה על הדיקטור, אך שם נאמר: "דיקטור חייב, על אף כל דין אחר, למסור לשר הממונה, לפי דרישתו, ידיעות על עניני החברה ועל פעולותיו בה". אני מבין שגם פה לא קשמת חובה להעביר העתק לדיקטוריון, אלא לשר בלבד, והכוונה לדיווח מיוחד. אותו הדבר בסעיף שבו אנחנו דנים: הכוונה איננה לדיווח שוטף שחייב רואה החשבון להעבירו לדיקטוריון על פי פקודת החברות, אלא הכוונה לחובה מיוחדת שמטרתה אולי שהשר יקבל את הדיווח תוך עקיפת הדיקטוריון. אם לא זו הכוונה, יכול השר לבקש את הדיווח מן הדיקטוריון ולא מרואה החשבון. זהו מקרה מיוחד שבו השר רוצה לעקוף את הדיקטוריון ולכן הוא פונה לרואה החשבון.

א. רונין:
רואה החשבון הוא פונקציה של בעלי המניות ולא יעלה על הדעת שהוא ימסור לשר דיווח מאחורי גבו של הדיקטוריון, כי דבר זה יהווה מערכת היחסים בין השר והדיקטוריון. השר יכול לבקש מרואה החשבון דיווח ולמסור לדיקטוריון שהוא ביקש מרואה החשבון דיווח מיוחד. לרואה החשבון יש כללי אחיקה מקצועית והוא צריך למסור את הדיווח לשר עם העתק לדיקטוריון, כדי שליושב-ראש הדיקטוריון תהיה אפשרות לחנות דעתו לשר. בלתי אפשרי שיהיה אחרת.

י. פלומין: אם כן, שהדיווח יבוא מן הדיקטוריון.

היו"ר י. קרגמן:
אני מציע שכל דו"ח מיוחד שיידרש מרואה החשבון יימסר לרשות, לשר וגם לדיקטוריון. הדברים צריכים להיות גלויים.

ח. קורפו:
אולי גם בקשת השר מרואה החשבון תלך ישו לדיקטוריון?

היו"ר י. קרגמן: זה לא חייב להיות.

הוחלט: לאשר את סעיף 49 בנוסח הלבן בכפוף לחיקון הבא: המלים "למבקר המדינה" יימחקו.

סעיף 50:

י. פלומין:
אי אפשר לדבר על הסרת רואה החשבון מכהונתו, כי אין לו כהונה. אפשר לדבר על ביטול המינוי, והכוונה לאלטרנטיבה ג'.

י. סלמן: במקום "הסרה" נכתוב "ביטול המינוי".

ח. קורפו: צריך להוסיף: "תוך תקופת כהונתו".

י. סלמן: בורר שחוק תקופת כהונתו. ממילא הוא זקוק כל שנה לאישור.

ח. קורפו:

בחקנות איפשרנו להכניס משך זמן שרואה חשבון ממלא את תפקידו ואם תקופת הזמן המכסימלית הגיעה לסיימה, הרי שאין צורך בסעיף זה.

פרופ' א. ידין:

בורר שאי אפשר לבטל מינוי אם הסתיים בלאו הכי.

ח. קורפו:

אבל זהו סעיף בחוק.

א. אגמון:

גם זה בחקנות. כתוב: "שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבע בחקנות כללים בדבר דרכי ביטול מינוי רואה חשבון בחברה ממשלתית".

הוחלט: לאשר את סעיף 50 בנוסח אלטרנטיבה ג' בנוסח הלבן בחיקון הבא: במקום "הסרה" יבוא "ביטול מינוי".

סעיף 51:

פרופ' א. ידין:

בנוסח הלבן אנחנו מציעים לעשות כפי
עושים לגבי רואה חשבון.

י. פלומין:

צריך להוסיף לסעיף קטן (ב) בנוסח
הלבן גם את שר המשפטים.

א. אגמון:

בהחלט.

הוחלט:

לאשר את סעיף 51 בנוסח אלטרנטיבה א'
בנוסח הלבן, בתיקון הבא: בסעיף קטן (ב)
לאחר המלים "האוצר" יבוא "ושר המשפטים";
במקום "יקבע כללים" יבוא "יקבעו כללים".
לאחר סעיף קטן (ב) יבוא סעיף קטן (ג) לפי
הנוסח הלבן.

הסתייגות לחבר-הכנסת פלומין.

סעיף 52 (א):

פרופ' א. ידין:

צריך רק את אלטרנטיבה א'.

י. בדר:

לא צריך להכניס את מבקר המדינה.
למבקר המדינה יש סמכויות לפי סעיפים
11, 12 לחוק מבקר המדינה והוא איננו מעוניין ביותר סמכויות. אני
מציע שייאמר: הדיוקטוריון ימנה לחברה מבקר פנימי, אבל החברה יכולה,
בהסכמת הוועדה לפי הנסיבות, לוותר על מינוי מבקר פנימי.

הוחלט:

לאשר את סעיף 52 (א) בנוסח אלטרנטיבה א'
בתיקון הבא: המלים "לאחר החייעצות במבקר
המדינה" יימחקו.

סעיף 52 (ב):

י. בדר:

בדו"ח הוועדה שבדקה את ענין
"החברה לישראל" טופל גם במבקר הפנימי
ונאמר בו שלא היחה בהירות לגבי החובות והתפקידים של המבקר הפנימי. אני
מציע שיהיה סעיף נוסף שיגיד, ששר האוצר ושאי להתקין חקנות לגבי חפקידיו
וחובותיו של המבקר הפנימי.

היו"ר י. קרגמן:

אפשר.

א. רונן:

הקדשנו הרבה זמן לדיון בנושא כפיפות
המבקר הפנימי. היחה טענה שהמבקר
הפנימי צריך להיות כפוף למנכ"ל, כי למנכ"ל דרושה זרוע כזאת. הטענה
הנגדיה שלי היחה, ששום דבר אינו מונע מן המנכ"ל להקים פונקציה של בקרה,
מעקב ופיקוח בחברה, שבלעדיה הוא אינו יכול לפעול, אבל הדיוקטוריון לא
יוכל לפעול אם המבקר הפנימי לא יהיה כפוף ליושב-ראש הדיוקטוריון, ודברי
מחייחים לאלטרנטיבה ב'.

א. אגמון:

אנחנו מסכימים לאלטרנטיבה ב'. השאלה
אם המבקר הפנימי צריך להגיש דו"ח

גם למבקר המדינה.

י. בדר:

זה לא פוגע בזכויות מבקר המדינה.

ע. פיינרמן:

אני רוצה לדבר בשבח אלטרנטיבה א'
דווקא: מתוך שאנו מצויים בעידן של

פרשיות שהיו בחברות שונות אנחנו נתפשים לקיצוניות הפוכה. אני חושב שמבקר
פנימי הוא כלי חיוני למנכ"ל והרצון שלנו לכפוף אותו דווקא ליושב-ראש
הדיוקטוריון בא בגלל כמה כשלונות בשטח זה - דבר היוצו מצב שהמנכ"ל יהיה
מנוע מלהפעיל מבקר לדברים בעבודה היומיומית שהוא יודע אותם ואילו היושב-
ראש אינו יודע אותם ואינו מכיר אותם; דבר היוצו מצב שלפעמים יפעיל היושב-
ראש, מעל ראשו של המנכ"ל, מבקר פנימי, הפעלה שאין בה אותה תועלת שיכולה
היחה להיות כחוצאה מהפעלת המבקר הפנימי על ידי אדם המכיר את הדברים כמו
המנכ"ל. אני יכול להבין שמה שקרה היה מביא אותנו לרצון לכפיפות כפולה,
אבל ללכת לקיצוניות הפוכה ולנטרל את המנכ"ל הוא דבר שאינו בא בחשבון,
אינו חורם לעבודה היומיומית ועלול ליצור מתחים בין המנכ"ל ליושב-ראש

ע. פיינומן:

הדירקטוריון.

אני מציע שהמבקר הפנימי יהיה כפוף גם ליושב-ראש הדירקטוריון וגם למנהל הכללי. כלומר, להוסיף לאלטרנטיבה א' גם את הכפיפות ליושב-ראש הדירקטוריון.

א. רונן:

בחברת החשמל, בחברת ים-המלח ובכל חברה אחרת יכול המנהל הכללי למנות לו סגן מנהל כללי לביקורת ולפיקוח. על היושב-ראש הטלנו אחריות עצומה וסנקציות עצומות. הוא קובע מדיניות חקציב, תקנות וכדומה, ומי יעזור לו לדעת אם המנהל הכללי אמנם מקיים את הוראות הדירקטוריון? אני נגד כפיפות כפולה בכל מקרה, גם נגד כפיפות לשני שרים, ואני מציע שהמבקר הפנימי, בחפקידו זה, יהיה כפוף ליושב-ראש מועצת המנהלים, כי אחרת איש לא ירצה לקבל חפקיד זה.

י. פלומין:

המבקר הפנימי הוא זרוע של הדירקטוריון, הוא הכלי היחיד שבאמצעותו הדירקטוריון ויושב-ראשו יכולים לקבל חמונה באיזו מידה המנהל הכללי עונה על הנחיותיהם. צריך להכפיף את המבקר הפנימי אך ורק ליושב-ראש הדירקטוריון.

ד. קורן:

דעתי היא שהמבקר הפנימי הוא עזר כנגד המנהל הכללי, שימלא את הוראות הדירקטוריון, שלא יעשה שגיאות. כשמחעוררת בעיה, תפקידו של המבקר לומר למנהל הכללי שהוא עושה טעות. המבקר הפנימי חייב לדווח לדירקטוריון ואם עשה המנהל הכללי שגיאה, מובא הדבר לידיעת הדירקטוריון כפי שכחוב באלטרנטיבה א'. יש לנו ביקורת חיצונית של רואה החשבון, של מבקר המדינה, לאחר מעשה, אבל חשוב שחיה ביקורת בשעת מעשה, שאפשר יהיה לסייע למנהל הכללי לא לעשות טעויות. לכן צריך המבקר הפנימי להיות כפוף למנהל הכללי והדיווח שלו צריך לעבור לדירקטוריון.

ח. קורפנו:

אם המבקר הפנימי יהיה כפוף גם למנהל הכללי וגם ליושב-ראש הדירקטוריון, חכתיב המציאות במשך הזמן שהוא יהיה כפוף למנהל הכללי בלבד, כי זה האיש היושב במקום, המנהל בפועל את העבודה ואילו יושב-ראש הדירקטוריון הוא אורח נטה ללון. כדי למנוע זאת צריך המבקר להיות כפוף רק לדירקטוריון.

ש. ארליך:

המבקר הפנימי הוא פקיד במנגנון כמו שאר העובדים ועליו להיות כפוף למנהל הכללי, אחרת פותחים פתח לסכסוכים.

י. סלמן:

מחוך הנסיון: למנהל הכללי יש כמה זרועות דרכן הוא מבטיח את ביצוע המדיניות שלו והחלטות הדירקטוריון והנהלת החברה: באמצעות הסגנים, מנהלי האגפים; באמצעות המבקר הפנימי, שהוא אחת מהנקודות המרכזיות של דרכי הניהול, הפיקוח והבקרה של המנהל הכללי על המערכת. הדירקטוריון ניזון בראש וראשונה מן הדיווח שמוסר לו המנהל הכללי, מההחלטות שהוא מקבל חוך כדי האמון שהוא נותן במנהל הכללי. קיימות גם יחידות ביקורת חיצונית שקיימות בכל חברה ובעיקר בחברה ממשלתי: ישנה רשות החברות, ישנו מבקר המדינה, ישנו רואה החשבון. כחוצאה מכמה חריגות שהיו, לא צריך לשנות סדרי מינהל חקיינים. אנחנו רוצים להבטיח שאותה ביקורת פנימית המתבצעת על ידי גורם פנימי של החברה תובא לידיעת הדירקטוריון ואת זה מבטיחים על ידי כך שאומרים שהמבקר הפנימי מוסר את הדיווח לדירקטוריון. אנחנו לא יכולים לראות את המבקר הפנימי כאיזה גורם חיצוני, כאיזה מרגל של הדירקטוריון, המסתובב בחברה שאינו שייך אליה ושהוא אינו חלק ממנה. לכן הגענו להצעה שהמבקר הפנימי חייב להיות חלק אינטגרלי מן המערכת הארגונית של החברה וכפוף למנהל הכללי ולדירקטוריון. זה מאפשר לדירקטוריון להטיל עליו מטלות מיוחדות, לקיים איתו קשר ישיר ולא לשלוח אותו מן המערכת. המבקר הפנימי הוא אורגן של החברה - אורגן של המנהל הכללי וגם של הדירקטוריון.

היו"ר י. קרגמן:

לדעתי המבקר הפנימי צריך לעשות את עבודתו כעובד החברה, לבקר ולהגיש דו"ח למנכ"ל ולדירקטוריון, בלא שיהיה כפוף לאף אחד.

י. פלומין:

הצעתך אינה עונה על הבעיה, היום ואם הוא פונקציונר רגיל של החברה, החבות היחידה שלו היא כלפי המנכ"ל. ומה יקרה אם המנכ"ל מעוניין להסחיר מחדל או מעשה מסויים?

אי אפשר לחוקק חוקים על סמך זה
שהמנהל הכללי מעוניין להסתיר דברים.

י. סלמן:

אם כן, לשם מה מבקר פנימי? אם אתה
רוצה אותו בחור ביקורת פנימית על

י. פלומין:

המנגנון, אתה צריך לבקר את המנגנון מתחילתו ועד סופו והדיווח צריך
ללכת לגוף המבוקר. יושב-ראש הדירקטוריון הוא יושב-ראש המבוקר.

המנהל הכללי צריך לדעת, באמצעות
המבקר הפנימי, אם מבצעים או לא

היו"ר י. קרגמן:

מבצעים הוראות שהוא נותן.

הוא יכול למנוח פקיד אחר.

א. רונן:

את זה יכול לעשות גם הסגן שלו.
לשם כך לא צריך מבקר פנימי. אני

ח. קורפו:

רואה את המבקר הפנימי באותה מחכונת שהיחה ועדה הביקורת בגופים ציבוריים.

לא.

היו"ר י. קרגמן:

הקונספציה שלי היא שהמבקר הפנימי,
כאחד מעובדי החברה, צריך להיות

ע. פיינרמן:

כפוף למנהל הכללי, אבל אני מודע לכך שצריכים לאפשר ליושב-ראש
הדירקטוריון להפעיל אותו במקרים מסויימים. לכן אני מציע שבסעיף זה
נאמר שהמבקר הפנימי כפוף למנהל הכללי, אבל בפרק המדבר על עבודת
הדירקטוריון או סמכויות יושב-ראש הדירקטוריון נאמר שהוא רשאי, במקרים
מסויימים, לדרוש הפעלת המבקר הפנימי.

כחוב על כך בסעיף 39(3): "הדירקטוריון

י. סלמן:

רשאי, בכל עת שימצא לנחוץ, לדרוש
חברה או של חברת בת או חברה שלובה
של דין וחשבון בנוגע לאותה חברה, אם בעקבות ביקורת שוטפת ואם על פי
ביקורת מיוחדת".

אם כן, זה בסדר.

ע. פיינרמן:

החעוררנו לנושא זה של המבקר הפנימי
לא כדי לחזק את המנהל הכללי או כדי
שהוא מוכל למלא יותר טוב את תפקידיו, אלא בעקבות דרישה של מבקר המדינה
שיש צורך לחזק את הביקורת בחברה. למנהל כללי טוב יש עוזרים המביאים
לו אינפורמציה, והמבקר הפנימי צריך להיות כפוף ליושב-ראש הדירקטוריון.

א. מלמד:

נניח שאנחנו מקבלים את הטענה שלא
רצוי שהמבקר הפנימי לא יהיה כפוף למנהל הכללי. אז עלינו להביא בחשבון
שיש שני סוגי חברות. סוג אחד שבו יושב-ראש מועצת המנהלים אקטיבי בפועל,
כמו שקיים בחברת החשמל, וסוג שני שבו יושב-ראש מועצת המנהלים בא רק
כדי לנהל ישיבה אחת לחודש. לפחות במקרה שיושב-ראש מועצת המנהלים הוא
אקטיבי יותר צריך המבקר הפנימי להיות כפוף ליושב-ראש, ואולי צריך
לומר, שהכפיפות של המבקר הפנימי ליושב-ראש מועצת המנהלים או למנהל
הכללי תיקבע לפי העניין או לפי הסדר עם הרשות.

ע. פיינרמן:

יש שתי חברות, מחוץ מאה ועשר,
בהן יושבי-ראש מועצת המנהלים אקטיביים

ממש.

אני נוטה לכך שהמבקר הפנימי יהיה
כפוף ליושב-ראש מועצת המנהלים.

א. מלמד:

אל נגיע לאבסורדים: המנהל הכללי הוא
ראש מנגנון החברה; בעיריות ראש העיר
הוא ראש המנגנון, ואז לפי מה שנאמר כאן המבקר הפנימי איננו יכול להיות
כפוף לראש המנגנון כי הוא מבקר גם את ראש העיר. אם כך בלך, לאן נגיע?
אני מבין שצריכה להיות זיקה בין המבקר הפנימי ליושב-ראש הדירקטוריון
בכך שיושב-ראש הדירקטוריון יכול להטיל על המבקר ביקורת מיוחדת בידיעה
המנהל הכללי, אבל אני מציע שהמבקר יהיה כפוף למנהל הכללי.

ש. ארליך:

בחברת הכחולה נאמר שהדירקטוריון
של חברה ממשלתית ושאי למנוח לחברה
מבקר פנימי. הכוונה היחה שאין חובה למנוח, אלא הדירקטוריון ושאי למנוח.
לו הכוונה היחה - כפי שמניח סלמן - שהמבקר הוא זרוע לביצוע המנהל הכללי,

ח. קורפו:

ח. קורפו:

היחה צריכה להיות גם למנהל הכללי רשות למנוח מבקר. מכיוון שלא כתוב כך, פירוש הדבר שלא זו היחה הכוונה. המנהל הכללי יכול לקחת עשרה אנשים שיכהנו כסמנכ"לים, אבל לא בזה המדובר. מדובר בפונקציה שהדירקטוריון רשאי למנות אותה. מתי? - כשהוא מוצא צורך בכך, והכלי הזה צריך לעמוד לרשותו ולא לרשות המנהל הכללי.

קיימות שתי אפשרויות: אפשרות למנוח מבקר פנימי ואפשרות לא למנוח מבקר פנימי.

היו"ר י. קרגמן: כתוב: "הדירקטוריון ימנה לחברה מבקר פנימי".

ח. קורפו: בנוסח הלבן נאמר שאפשר לא למנוח מבקר פנימי אם אושר שההיקף או שאפשר למנוח עובד חלקי כמבקר. אופי פעולות החברה אינו מצדיק מינוי כזה. על כל פנים אין מצב ביניים.

פרופ' א. דיין: לא כתוב שזאת צריכה להיות משרה שלמה.

היו"ר י. קרגמן: לי נראה שהנוסח הכחול הוא הברור ביותר, ואני מציע שיהיה כתוב, שהמבקר הפנימי כפוף ישירות למנהל הכללי ויגיש את הדין וחשבון שלו ואת הצעותיו ליושב-ראש הדירקטוריון.

א. רונן: אני מציע שהמבקר הפנימי יהיה כפוף ליושב-ראש הדירקטוריון.

ה צ ב ע ה

הוחלט: לדחות את הצעת חבר-הכנסת רונן, לאשר את הצעת חבר-הכנסת קרגמן.

הסתייגות לחבר-הכנסת רונן.

סעיף 53:

אושר.

היו"ר י. קרגמן: אנחנו מציעים למחוק לגמרי את כל הפרק, כי הסכמתו שמועצת הרשות איננה קיימת יותר, אלא יהיה מנהל רשות, שבה ועדה מייעצת שעומה הוא יכול להחייץ לפני שנחבקש למסור חוות דעת לממשלה.

א. רונן: יש הצעת חוספת: שמנכ"ל הרשות יהיה כפוף למנכ"ל משרד האוצר.

א. אגמון: מה שייכוח הכפיפות בחוק המשרד לחוק?

למה צריך להגדיר בחוק את חפקידי מנהל הרשות? זהו ענין אדמיניסטרטיבי שלא שייך לחוק. הממשלה קובעת את חפקידי מנהל הרשות ואין צורך לקבוע אותם בחוק. האם בחוק כתוב מה חפקידי של מנהל מרכז ההשקעות?

י. סלמן: החליטו החלטה שמקימים רשות וצריך להגדיר מה החפקידיים שלה.

א. קוטנו: עד עכשיו לא אמרנו מה זאת רשות, אלא דיברנו על כך שיש מנהל רשות ויש ועדה מייעצת.

א. אגמון: בסעיף 54 כתוב שהממשלה תמנה מנהל רשות. הממשלה חגדיר את חפקידיה.

סעיף 54 בנוסח הלבן בא במקום סעיף
54 בנוסח הכחול. יוצא שאתה ממנה מנהל

י. פלומין:

לגוף מבלי שהגדרת את הגוף עצמו.

א. רונן:

כאן מגיע הרגע שהענין אינו ברור לי
בכלל. בכל הפרקים הכנסנו סעיף אחרי
סעיף המקנים סמכויות סטוטוריות לגוף פנימי של הממשלה, שהופכים אותו
לרשות מוסמכת לכל מיני דברים, מבלי שהבהרנו לעצמנו את חחום האחריות
של הרשות המוסמכת הזאת בחחום המינהל הממשלתי. יש גופים סטוטוריים
המוקמים לפי חוק: מבקר המדינה, בנק ישראל. פה אנחנו מקימים גוף שהוא
כפוף לשר האוצר ומקבל ממנו הנהיגות והוראות, ובצד זה מקנים לו סמכויות
סטוטוריות. האם הוא יכול לבצע סמכויות אלה בניגוד להוראות השר או לא? לי
זה לא ברור.

י. בדד:

זו בעיה שמקובלת בעולם כולו. כשיש
חברות ממשלתיות או כשיש קורפורציות
כלכליות, איך יכולה המדינה להשתלט על כל ההיקף - היא יכולה לעשות זאת
על ידי שר לעניני חברות ממשלתיות, ואז אין צורך בשום רשות. אצלנו הוקמה
רשות החברות הממשלתיות - לפני כן פיקח עליהן החשב הכללי, אך זה לא הלך -
כי שר האוצר דרש שיהיה תפקיד מיוחד למטרה זו. מה אופיו של תפקיד זה? -
קודם כל ברור שהוא אינו תפקיד מנהלי. רשות החברות הממשלתיות אינה יכולה
לתת לחברות הממשלתיות הוראה מה לעשות ומה לא לעשות. קיבלנו שיטה זו של
שר ממונה לטרצה או לרעה, אם כי אני חושב שהיא לרעה. הייתי מעדיף שיהיה
שר לחברות ממשלתיות או תפקיד ממשלתי שכל החברות בושות. הרשות מתמנית
על ידי הממשלה ומבחינה אדמיניסטרטיבית היא בידי שר האוצר. תפקידה -
ייעוץ, עבודה וגם פיקוח בענינים שמבדק המדינה אינו יכול לבקר.

הכנסנו את זה בכל הסעיפים.

היו"ר י. קרגמן:

י. בדד:

באנגליה יש שלושה גורמים האחראים
עבור ה"פבליק קורפוריישן": המיניסטר,
הפרלמנט והנהלת הקורפורציה וגם שם יש אי בהירות בחלוקת הסמכויות. זו
השיטה, הפועלת גם ברשות ניירות ערך, שהיא עצמאית במידה רבה ומשמשת מכשיר
עזר לממשלה.

בכל הדבר קיים פגם אחד: קבענו שתמונה
ועדה מייצעת למנהל הרשות, אבל חסרה כאן הוראה, שבכל מקרה שמנהל הרשות
חייב לתת חוות דעה או עצה, עליו להחייץ קודם עם הוועדה המייצעת.

האם לפי דעתך זה צריך להיות בחוק
או בחקנוח?

היו"ר י. קרגמן:

אין נפקא מיניה.

י. בדד:

באלטרנטיבה ב' לפרק ו' חסר סעיף ראשון
המגדיר את הקמת הרשות כפי שזה מופיע

ח. קורפו:

בנוסח הכחול.

סעיף 56 בנוסח הלבן בא למעשה במקום
סעיף 63 בנוסח הכחול, בשינוי שמפרטים את הפקיד מנהל הרשות ולא את
הפקידי הרשות. אני סבור שפישט התפקידים צריך להישאר חתח הכותרת של הרשות,
כי לרשות יש גם מנהל וגם ועדה מייצעת שאותה ממנה שר האוצר, וצריך לעגן
זאת בחוק.

היו"ר י. קרגמן:

אנחנו לא רוצים שמן הרשות תצמח מועצת
רשות.

ח. קורפו:

אח זה הוצאנו, אבל יש לרשות מנהל
וועדה מייצעת, וכאשר אנחנו אומרים
שהרשות תייצץ לממשלה, פירוש הדבר שמנהל הרשות בעצה עם הוועדה יחננו
עצום לממשלה.

י. פלומין:

אח סעיף 54 בנוסח הכחול צריך להכניס
גם לנוסח הלבן.

היו"ר י. קרגמן:

זה ברור.

י. פלומין:

בסעיף 55 נאמר ששר האוצר ושאי למנות
ועדה מייצעת למנהל הרשות ולא נאמר
מה היא צריכה לייצץ לו. בסעיף 57 שחברו שהיא צריכה לייצץ לשר, וקיימת סחירה

י. פלומין:

בין שני הדברים. לפי דעתי צריכה להיות ועדה מייעצת אך ורק למנהל הרשות.

היו"ר י. קרגמן:

בסעיף 54 שנעביר מן הנוסח הכחול נאמר שמוקמת בזה רשות החברות הממשלתיות שחפעל במסגרת משוד האוצרות המורכבת ממנהל רשות ומוועדה מייעצת.

י. פלומין:

אין בכך צורך, כי הדבר נאמר בסעיף 55. צריך לקחת מסעיף 54 בנוסח הכחול רק את הפיסקה הראשונה.

ח. קורפו:

צריך לומר בסעיף 54: מוקמת רשות שבה ועדה מייעצת ומנהל הרשות.

י. פלומין:

אם אומרים "שבה ועדה מייעצת" מחקבל הרושם שהוועדה המייעצת ומנהל הרשות הם איזה חלק משלם.

היו"ר י. קרגמן:

הכוונה היא שהממשלה תקים רשות חברות המורכבת ממנהל רשות ומוועדה מייעצת למנהל הרשות.

י. פלומין:

אתה מדבר על מנהל רשות, אבל צריך להגדירו מה זו רשות, או שנקרא לכך חאגיד או מחלקה באוצר. אם אתה מקים גוף, אתה צריך להגדירו אותו. אתה לא יכול לתת לו חפקידים מבלי שחגדירו אותו. קודם היתה קונספציה שהרשות זו המועצה והמנהל. עכשיו באים ואומרים שאין מועצה, אלא יש ועדה מייעצת.

היו"ר י. קרגמן:

כשכתוב בנוסח הכחול "מועצה", האם כתוב מה זו מועצה?

י. פלומין:

בסעיף 55 כתוב מה זו מועצה. בנוסח הכחול היחה רציפות הגיונית, ואילו הנוסח הלבן חסר ידים ורגלים.

היו"ר י. קרגמן:

כתוב שברשות יהיה מנהל וחהיה ועדה מייעצת.

י. פלומין:

אבל מה זו רשות? האם זו אישיות משפטית?

פרופ' א. ידין:

בנוסח הכחול היה גוף שנקרא רשות, שהיה מורכב משני אורגנים: מנהל ומועצה. מסיבה זו היה סעיף מסובך של חלוקת תפקידים, כי גם למנהל היו תפקידים וגם למועצה. הוועדה לא רצחה בסיכוכים, הוציאה את המועצה והכניסה ליד המנהל ועדה מייעצת שאין לה שום תפקידים ושאינה מתחלקת עם המנהל בתפקידים, כיוון שכל התפקידים מרוכזים בידי המנהל. אחרי שעשינו אופרציה זו איבד למעשה ענין הרשות את משמעותו. צריך לקרוא לאיש שממלא את התפקיד - מפקח על חברות ממשלתיות או הממונה על החברות הממשלתיות, או בשם אחר, כמו שקיים המפקח על מטבע זו והמפקח על הבנקים, וליד אותו אדם קיימת ועדה מייעצת שמיעצת לו בנוגע לתפקידיו המופיעים לאורך כל סעיפי החוק. אפשר לקרוא לאותו אדם גם מנהל רשות, שהוא לא פחות טוב מהשם מפקח.

השאלה היא - ועל כך רמז אנמון - אם

תפקידי מנהל הרשות מסחברים מן החוק ואין צורך ברשימת התפקידים או שאין זה כך. הרשימה בנוסח הלבן אומרת שיש לו תפקידים בהחאם לחוק, אבל יש לו עוד תפקידים מיוחדים המרוכזים באותו סעיף 56 שבנוסח הלבן ושהיו מרוכזים קודם בסעיף 63 בנוסח הכחול, ונשאלת השאלה אם רוצים בשבע הפיסקאות המפורטות את תפקידיו הנוספים של מנהל הרשות בנוסף לפיסקה האומרת כי ימלא כל תפקיד אחר המיועד לו לפי חוק זה. לי נראה שצריך לכחוב זאת בחוק, כי אי אפשר לומר שהממשלה יכולה להטיל על אותו אדם דברים נוספים. אם מדובר פה על תפקידים של ייעוץ ומעקב, כדאי שהם יהיו בחוך הסעיף.

א. רונן:

אנחנו פה בנקודה מאד רגישה ועקרונית, ואני מציע שבגלל לחץ של זמן לא נוותר על אינטרסים יסודיים שלנו. בנקודה זו שהגענו אליה אני מבקש הפסקה ושהות למחשבה רצינית.

היו"ר י. קרגמן:

דנו על זה בארבע ישיבות.

א. רונן:
במשך כל הדיונים שלנו אני מחכה לדיון שהגענו אליו היום. היום הגענו לרגע של אמת ואני מבקש שנחליט בענין בלי פזיזות. הייתי יכול לשאול: לפי הקונספציה שלנו: מה ההבדל בין מנהל רשות החברות ובין הממונה על אגף החקציבים מבחינה סטטוטורית, מבחינה מינהלית? האם יש הבדל מבחינת מעמדו?

א. קוטו: חשוה אוחו לנציב שירות המדינה.

א. רונן: נצוב שירות המדינה זה חפיקה. אין רשות שירות המדינה. יש ועדת שירות

וזו מחלקה מינהלית.

כלומר, יסודה של קונספציה כזאת היא שרשות החברות היא כמו רשות החכנון, כמו רשות החסכון: יש ממונה על החסכון ויש רשות חסכון. יש מחלקה באוצר, שיש לה חפקידים מיוחדים ויש לה מנהל, שבחוק הגדרנו לו כמה חפקידים. אבל אני רוצה שנהיה כנים עם עצמנו: זה מנוגד לקונספציה של ועדת ברק. זה מנוגד לקונספציה שנוחנת לרשות החברות מעמד שונה ונפרד מחוץ למערכת המנהלית, וכל זאת חוץ מגמה לעצמאות אפילו משר האוצר.

היו"ר י. קרגמן: אם יש לך קונספציה, תציע אותה.

א. רונן: הקונספציה הייתה אחת: לראות את הרשות כמשהו הדומה למבקר המדינה או לנגיד בנק ישראל, שאם הוא רוצה למסור איפה הוא מפקיד כספים - הוא מוסר, ואם אינו רוצה - אינו מוסר. החוק נחץ לו סמכויות שהוא יכול למלא אותן גם ללא הראות השר הממונה עליו. החחלנו קצה בדרך זו ועלינו להכריע בין שתי קונספציות. אני אישית חושב - מאותה קונספציה שהבהיר לנו כאן מר סלמן שהמבקר הפנימי צריך להיות כפוף למנכ"ל, כי אחרת יהיה ספוטניק ללא סמכויות - שמנהל רשות חברות שלא יהיה מעוגן במנגנון הממשלתי, בחוץ משדך ממשלתי ולא יהיה מנהל יחידה מנהלית, יהיה בבחינת ספוטניק שלא תהיה לו אפשרות פעולה.

י. בדר: נדמה לי שיש כאן דעה שאין לה יסוד: שרשות אינה יכולה להיות אדם אחד.

י. פלומיין: לפי הקונספציה של חבר-הכנסת רונן אין טעם ברשות.

א. רונן: ברור שהרשות זה לא אדם אחד. יהיו עוזרים, יהיו סגנים למנהל הרשות. במה מתבטאת הרשות? - בסמכויות שיש לה. מה אין לה? - אין/סמכויות אחרות אלא הסמכויות שניתנו לה על פי החוק. אני חושב שדורש סעיף שיגיד באיזה ענינים חייב המנהל להתייעץ עם הרשות. לי נראה שהוא צריך להתייעץ עם הוועדה בענינים שעליהם הוא חייב לתת חוות דעה או עצה לממשלה.

היו"ר י. קרגמן: אמרנו שבכל דבר שהוא צריך לתת חוות דעה לממשלה הוא צריך להתייעץ עם

הוועדה.

י. בדר: לפי הנוסח המוצע בסעיף 55 ושאי מנהל הרשות להתייעץ עם הוועדה בכל ענין.

פרופ' א. ידין: הוא ושאי להתייעץ עם כל אחד, לא רק עם הוועדה.

י. בדר: צריך להבדיל בין דברים שעליהם הוא חייב להתייעץ ובין דברים שעליהם הוא לא חייב להתייעץ. בדברים שבהם הוא צריך לתת חוות דעה או עצה, עליו להתייעץ.

א. אגמון: לדבריו של חבר-הכנסת רונן: כאשר אומרים "רשות" מחבל הרושם שחייבים להגדיר מה זה, וכאשר לא אומרים "רשות" לא חייבים להגדיר מה זה. אל נסתבך בסמנטיקה. השאלה היא מה הכוח שנותן המנהל לדברים שנקבעו בחוק החוק. יש לי נסיון בענין זה ולא הייתי רוצה שנקבע משהו שמחר במציאות יהיה חלש יותר. הנסיון שלנו אומר שמנהל רשות כזאת לונק את כוחו מן השר. אפשר שיהיה שר מיוחד, אבל אם אין שר מיוחד כוחו של המנהל בזה שהוא מקבל את

א. אגמוך

הסמכויות שהשר הממונה מאציל לו; במקרה זה שר האוצר. אם נקבע גוף סטטוטורי נפרד כדוגמת בנק ישראל או רשות ניירות ערך או רשות הנמלים, אינני יודע אם נלך בדיוק באותו כיוון שהוועדה רוצה. יש לנו דוגמאות של רשויות כביכול סטטוטוריות - ומרכז ההשקעות זו אחת הדוגמאות - אבל בסופו של דבר הן בחוץ המנגנון הממשלתי וכוחן שהן בחוץ המנגנון, כי אחרת אין להן שום כוח. אנחנו רואים אח מנהל הרשות כפונקציה מנהלית. הממשלה ממנה איש מיוחד, שבסופו של דבר הוא פקיד ממשלה וכוחו מן השר שמאציל לו סמכויות.

לאחר שהוגדרו הסמכויות החוקיות של מנהל הרשות בגוף הטכטס בסעיפים הרלבנטיים, נראה לי כלל חוספת רק מחלישה את כוחו, מה גם שבסעיף קטן 50(6) נאמר: "יבצע לגבי חברה ממשלחית כל חפקיד שיטילו עליו הממשלה או השר הממונה". אם הוא צריך לבצע כל חפקיד שהשר או הממשלה יטילו עליו, לשם מה צריך לפרט? זה לא מוסיף שיניים. הרבה יותר טוב אם הממשלה תגדיר את חפקידיו ותטיל עליו מה שהשר הממונה חושב שיש להטיל עליו. מסיבה זו אני בדעה, כי היות ובכל מקום כתוב "מנהל" לא צריך לכתוב "מוקמת בזה רשות" אלא להסתפק בכך שהממשלה ממנה מנהל רשות.

אשר לוועדה מייעצת: אני שמח שהתגבשה פה דעה שלא להקים גוף כמו מועצה שהוא באמת יכול להיות כעין ספוטניק, אבל צריך להיות ברור שאני מחנגד לסיפה שמציעים לסעיף 54, שבה ייאמר שמוקמת רשות שבה מנהל רשות וועדה מייעצת, כי אז תדרוך הוועדה המייעצת על רגלי המנהל כל יום, ואיננו רוצים בזה. אנחנו רוצים שהמנהל יחייץ עם הוועדה המייעצת, אבל לא בכל רגע הוא צריך להחייץ אחת. צריך להפריד בין הוועדה המייעצת כגוף מייעץ לבין הרשות, ואמר נכון חבר-הכנסת בדר: רשות זה גם איש אחד. לא אתנגד לכך שהשם יהיה - מפקח או ממונה.

י. פלומין:

עד לרגע זה ראיתי לפני רשות ולא ראיתי פקיד, ואילו הייתי יודע שמדובר בפקיד הייתי מסתכל אחרת על הגדרת החפקידים שזרענו לאורך כל הסעיפים. צדק חבר-הכנסת רונן שעלינו לקבוע קודם כל אם זה פקיד או זו רשות.

היו"ר י. קרגמן:

דנו בענין זה וקבענו שאין מועצה, אבל יש רשות.

י. פלומין:

אבל לא דיברנו על פקיד. עכשיו מסתבר שיש פקיד עם ועדה. אני מציע, כהצעת חבר-הכנסת רונן, שנעשה הפסקה, נראה מהם חמישים הסעיפים שאישרנו, כי ייתכן שלאור העובדה שבמקום רשות יש פקיד אציע לעשות רביזיה. אני רוצה להרחיב את סמכויות הרשות מתוך הנחה שזה לא חלק מן הממשלה, עם סמכויות עצמאיות על פי חוק.

היו"ר י. קרגמן:

אני מוכן לדחות את המשך הדיון בפרק ו' למחר, אם כי אינני רואה שיחקבל דבר שונה. רוב חברי הוועדה רצו בזה שלא תהיה מועצה.

ח. קורפו:

אולי נחזור למועצה?

היו"ר י. קרגמן:

גם מועצה היחה קשורה בשר האוצר.

י. בדר:

אני סבור שהמועצה זו ועדת הכספים ואין צורך ביותר מועצות ציבוריות. אם יש מנהל רשות וועדה מייעצת, ברור שהממשלה אחראית בפני הכנסת על כל דבר שיעשה. כאשר יש מועצה מטשטשת האחראיות.

היו"ר י. קרגמן:

בגלל זה מחקנו את המועצה. רשות לא מוכרחה להיות מורכבת מהרבה אנשים. זה יכול להיות המנהל.

י. פלומין:

עד עכשיו חשבתי שרשות זה גוף נפרד. אם לא, צריך בכל מקום שכתבנו "רשות", לכתוב "הממונה על החברות הממשלתיות"

היו"ר י. קרגמן:

לא נחליט היום.

עיף 67:

באלטרנטיבה לפיסקה (3) צריך לשים
נקודה לאחר המלים "השר הממונה".

בדו:

ייתכן שיהיו שני שרים אחראיים, כי לפי
הקריטריון של חברת בח יכולים להיות

פלומין:

ני מבחני שליטה. נניח שיש חברה אחת המחזיקה רוב מניות רווח וחברה
זשלחית אחרת, ששר החקלאות הוא השר שלה, שמחזיקה אח מניות ההנהלה ואז
ני שרים אחראים. מי במקרה זה השר האחראי?

במקרה כזה יש שתי חברות אם. כל חברת
אם ממנה את הדירקטור מטעמה והשר

אמוראי:

ממונה על חברת האם הוא הממונה.

ב"טפחוח" יש שני שרים.

אגמון:

ואז שני השרים ממונים.

סלמן:

אם ניתקל באיזה מקרים, נביא חיקון.

אגמון:

אינני נבהל מקומפליקציה כזאת. הוועדה
קיבלה שיש לכלול בהגדרה של חברת בח
חברה שהשליטה בה נמצאת בידי המדינה יחד עם חברה ממשלתית או חברת בח
משלתית. מתברר שבקומבינציה זאת יש בח בלי אם, כי השליטה לא נמצאת בידי
חברה, אלא בידי המדינה יחד עם חברה ממשלתית. אנחנו מציעים להעביר חלק
ה של הגדרת חברת בח להגדרה של חברה ממשלתית. כלומר, השליטה יכולה להיות
ין בידי המדינה ובין בידי המדינה יחד עם חברה ממשלתית.

רופ' א. ידין:

אם הממשלה רוצה להקים חברה נוספת
יש לה חמיד הברירה להקים אותה בעצמה,

בדו:

בל אם חברה ממשלתית מקימה חברה ומחזיקה במניות שלה, זו חברת בח. אני
ומע שלחברת אל-על יש 28 חברות בח, ובצ"ס כל אניה היא חברת בח. אני
בין שבפרק זה נאמר כי במקרה זה הסמכויות שיש למדינה כלפי חברה ממשלתית
ן הסמכויות שיש לחברת אם כלפי חברת בח וזה עושה את הטיפול בריבוי חברות
יוחד פשוט.

אגמון:

פרופ' ידין עורר שאלה של חברת בח
שלממשלה אין בה ישירות 50%, אלא באמצעות
ינורות והוא אומר שצריך לאחד את כל הצינוורות.

סלמן:

נקבל את התוספת שהציע פרופ' ידין.

אגמון:

כלומר, אם יש חברת בח שלממשלה יש בה
שליטה לא באמצעות חברת אם אחת אלא
אמצעות כמה צינוורות, יהיו כולם יחד חברת בח ממשלתית.

הוחלט: לאשר את סעיף 67 עם התוספת
שהוצעה על ידי פרופ' ידין.

פיסקה (3) חנוסח לפי האלטרנטיבה
שבנוסח הלבן.

עיף 68:

נמחק.

עיף 69:

אני מציע שבסוגיה זו נפסיק ונעבור הלאה.

בדו:

בסדר.

יו"ר י. קרגמן:

עיף 70:

נמחק.

עיף 71:

נמחק.

סעיף 72:

במקום "למשטרה" צריך לבוא "ליועץ המשפטי לממשלה".

י. בדר:

הוחלט: לאשר את סעיף 72 בחיקון הבא: במקום "למשטרה" יבוא "ליועץ המשפטי לממשלה".

סעיף 73:

אשר.

סעיף 74:

אשר.

סעיף 75:

צריך להיות "באישור ועדת הכספים".

ע. אמוראי:

יש לכתוב שהממשלה יכולה להחליט בכל מקרה ולא שר זה או אחר. יש גם להוסיף שסעיף זה אינו נוגע לזכויות מבקר המדינה וועדת הכספים של הכנסת.

י. בדר:

אני רוצה שנהיה זהירים בדברים אלה, כי אלה הם דברים שבנפשנו, דברים

א. אגמון:

סודיים.

ומי יחליט על זה?

י. פלומין:

אני מסכים שרק ראש הממשלה, ואז יהיה מישהו ושאי לבוא בשם הממשלה או

א. אגמון:

בסמכות ראש הממשלה ולומר לוועדה שעל ענינים אלה אי אפשר להחיל את מה שכתבנו פה, לרבות מבקר המדינה, כי מדובר בדברים עדינים וסודיים.

י. בדר:

אח הפניה הזאת צריך לדחות בשצף קצף וברוגז, כי אם הדברים יוצאים החוצה

הם לא יוצאים מוועדת הכספים ובוודאי לא ממבקר המדינה אלא מן הממשלה. אין דבר די סודי שמבקר המדינה לא יכול לדעת עליו.

היו"ר י. קרגמן:

המבקר יכול לדעת על כל ענין בדיוק כמו ראש הממשלה, אבל אם מדובר בחברה מעורבת חוץ, המבקר לא נוסע בעצמו לאותה ארץ כדי לבדוק דברים אלא נוקעים פקידים.

י. בדר:

השר שפירא הודיע מעל במת הכנסת, בשם הממשלה, שאין שום כוונה להגביל בחוק

זה את סמכויות מבקר המדינה, ודווקא בקשר לסעיף זה.

א. אגמון:

אנחנו לא חושדים במבקר המדינה לא בכל מה שנוגע לסודיות ולא במה שנוגע להדלפה. אני סומך עליו כמו על ראש הממשלה. אבל יש לנו שותפויות חוץ, כשהשותף מחנה את עצם השותפות עימנו בכך שביקורת מבקר המדינה לא תחול עליו משיקולים פוליטיים פנימיים שלו שלא שייכים לענין.

י. בדר:

אני לא מסכים שנדון על כך עכשיו. דנו כל הזמן בחוק על בסיס הצהרת שר המשפטים.

האם כאן בוועדה נסכים להפוך הבטחה שניתנה בכנסת?

א. קסטנו:

יש פה שני דברים שונים: אחד - הדרישה של השותף ששום דבר לא יחגלה. שני -

אין שום כוונה להסתיר דברים מהמבקר. קיימת כל הזמן ביקורת מתמדת וקבועה של המבקר.

י. בדר:

אינני מאמין לסיפורים.

היו"ר י. קרגמן:

אני מציע לך להחליעך עם המבקר.

א. אגמון:

כדאי שתושחו גם עם המבקר וגם עם שר האוצר.

אני מקבל את מה שכתוב בסעיפים 76 עד 79, אבל את סעיף 75 לא נוכל היום

י. בדר:

לגמור.

סעיף 75 לא מאזכר כלל את מבקר המדינה והוא לא בא לשלול איזו שהיא סמכות

י. סלמן:

שיש למבקר המדינה בחוק חוק מבקר המדינה. הסעיף מדריך את הממשלה, שבגלל סיבות מסוימות היא יכולה להוציא חברה מתחולת החוק.

אם הסעיף אינו מאזכר את מבקר המדינה, הוא יכול לבקר גם במקרים אלה.

היו"ר י. קרגמן:

השר שפירא אמר מעל במת הכנסת שצריך להכניס סעיף, ששום דבר בחוק זה איננו

י. בדר:

בא להגביל את סמכויות מבקר המדינה. כך הוחלט ולכן צריך להיות סעיף כזה בחוק.

ישנו סעיף כזה. בסעיף 70 נוסח לבן נאמר: "שום דבר בחוק זה אינו בא לגרוע

י. סלמן:

מהתפקידים או מהסמכויות הנחונות למבקר המדינה לפי חוק מבקר המדינה, חשי"ח-1958 (נוסח משולב) או לפי כל דין אחר".

הוחלט למחוק את זה.

י. דורני:

או לא נמחק.

היו"ר י. קרגמן:

כשהיה ענין מטבע חוץ ישבנו עם מבקר המדינה וסידרנו את כל הביקורת מבלי להזכיר זאת בחוק. פה ניחן לנו יותר: בסעיף 70 נוסח לבן כתוב במפורש שזה לא גורע מסמכויות מבקר המדינה.

אני מציע שבסעיף 70 יהיה כתוב: "שום דבר מהנאמר בחוק זה לא בא לגרוע

י. בדר:

מתוקף חוק מבקר המדינה, חשי"ח-1958 (נוסח משולב)".

בסדר.

היו"ר י. קרגמן:

ביום ג' נסיים את הדיון.

הישיבה ננעלה בשעה 12.15